

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

Caput I. De Loco extrinseco & intrinseco.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

Romanus, qui pascet oves in multis tribulationibus, quibus transactis civitas Septicollis diruetur, & Iudex tremendus judicabit populum. Ita hæc Prophetia. Sed his omiſſis dicamus cum æterna veritate: *De die autem illo & hora nemo ſcit, neque Angeli cælorum.* Matth. 24.

CONTEMPLATIO VII.

De Mundi Loco.

Vacuum ex Arist. 4. Phys. est locus carens corpore, aptus tamen repleti: ita si in dolio nec eſſet vinum, nec aër, aut aliud corpus, daretur vacuum. Ubi vides juxta hanc definitionem ad vacuum duo requiri, nempe positivum aliquid, seu corpus aptum ambire aliud, & negationem corporis in eo contenti; unde extra cælum Empyreum, ubi nullum est corpus, dicunt, non dari propriè vacuum, sed inane tantum, seu vacuitatem. Si vacuum sit amplum, dicitur coacervatum; si modicum & insensibile, dicitur vacuum. Non dari vacuum coacervatum in natura, conveniunt omnes; tum quia nullum habemus illius indicium, tum quia natura exigit, ut omnes illius partes sint connexæ, ut fiat totum aliquod perfectum, in quo fieri possit inter partes communicatio; quod fieri non posset, si per vacuum coacervatum disjungerentur. De Vacuolis jam egimus Cont. 2. ubi de Atomistarum principiis, & Contempl. 4. ubi de rarefactione: de metu vacui agemus Contempl. 9. Nunc de loco, qui, uti tempus, dividitur in extrinsecum & intrinsecum, primus ambit rem locatam; alter in re, quam locat, recipitur.

C A P U T I.

De Loco extrinsecum & intrinsecum.

Locus extrinsecus definitur ab Arist. *Superficies corporis ambientis prima & immobilis.* Dicitur 1. Superficies, hoc est, pars extrema corporis alicujus, v. g. aquæ, quæ piscem intra se natantem undique secus ambit, sicut vas ambit liquorem contentum: unde dicitur 2. corporis ambientis seu continentis aliud, & non contenti, aliàs pelles animalium eſſent eorum locus extrinsecus. Dicitur 3. prima, hoc est, immediata & proximè tangens locatum, ut nempe locus proprius & verus cujuslibet rei distinguatur à communi, nam v. g. templum est locus communis plurium, non tamen cujusque proprius. Dicitur 4. Immobilis, quia superficies illa immediata, ut talis consideratur.

Hinc sequitur 1. aliquid posse moveri, quin mutet locum extrinsecum: ut quando dolium vino plenum transfertur, tunc vinum non mutat locum extrinsecum, sed duntaxat intrinsecum, licet dolium ipsum mutet locum extrinsecum. 2. Aliquid potest mutare locum extrinsecum, quin moveatur: sic rupes in medio fluvio, licet immota, mutat perpetuò locum extrinsecum, eò quod aqua rupem ambiens semper circumfluat alia. 3. Potest aliquid existere, quin sit in loco extrinsecum: sic existit mundus, si sumatur totus per modum unius, quia ultra cælum empyreum non est aliud corpus ambiens, sed sola im-

men-

mensitas Dei, in qua continentur omnia : sine loco tamen intrinseco existere non potest ; sicuti enim non potest aliquid existere, quod sit nunquam : ita nec dari potest aliquid, quod sit nusquam.

Quæres, quid sint spatia imaginaria ? Resp. idem cum proportionem dicendum, quod de tempore imaginario : nam hæc spatia sunt merum nihilum, quod nobis representamus per modum tenebrarum in infinitum diffusarum ultra superficiem cæli empyrei ; in quo nihilo, si Deus vellet, posset ubicationes & spatia realia producere, quanquam proprie loquendo non produceret ista in nihilo, sed in seipso ex nihilo.

Quæres igitur 2. an Deus sit in spatiis imaginariis ? Resp. affirmative, quia per hoc nihil aliud intelligimus, quam Deum habere actu immensitatem æquivalentem omni ubicationi possibili, semper magis & magis distanti in infinitum : quod ostenditur ex SS. Literis, S.S. PP. & ratione. Sic, ut alia omittam, Jobi 11. dicitur Deus *Excelsior cælo* : & quem *cælum & cæli cælorum capere nequeunt*. 2. Paral. 2. Unde S. Aug. lib. 7. Conf. c. 5. sibi universam creaturam imaginabatur veluti spongiam, magnam quidem, finitam tamen ; Deum verò usquequaque infinitum, spongiam hanc ex omni parte ambientem & penetrantem veluti mare immensum, illam implens, & undiqueversum in infinitum circa illam diffusum. Unde quærentibus, ubinam Deus fuerit ante mundi creationem, aut ubinam esset, si mundus destrueretur ? Resp. Thomas de Argentina, quod Deus esset, ubi est, nempe in seipso ubique, quod his versibus explicat : *Dic, ubi tunc esset, cum præter eum nihil esset : tunc ubi nunc in se, quoniam sibi sufficit ipse.*

Præter locum extrinsecum datur etiam intrinsecus, seu ubicatio, quæ est aliquid positivum, tam rei locatæ, quam loco extrinseco superadditum, quod probatur iisdem rationibus ac duratio. Imprimis enim, etsi tolleretur omnis locus extrinsecus, si tamen Deus me conservaret, adhuc existerem alicubi, & responderem certæ virtualitati immensitatis Divinæ : ergo haberem aliquod ubi, seu ubicationem. 2. Hoc ubi non est mihi identificatum, cum sim indifferens, ut sim hic vel alibi. 3. Neque hæc indifferentia tollitur per locum extrinsecum, quia etiam hoc posito, v.g. hoc cubiculo, adhuc sum indifferens, ut in illo existam vel in alio. Neque videtur, convenientius explicari, quam si dicatur, esse entitatem modalem, quæ hanc tollat indifferentiam. Sed hic iterum rem dicis incredibilem esse, nec tibi persuadere potes tantam durationum & ubicationum multitudinem, quæ continuè semper & ubique producuntur. Id ego tibi non verto in malam partem, modò afferas aliquid melius, quod rem clarius explicet, & omnem tollat difficultatem. Dicunt quidem aliqui, has esse meas relationes ad locum vicinum aut remotum : sed hæc sunt mera verba, quæ rem non explicant : nam Petrus non habet relationem essentialem ad aliquem locum aut tempus : ergo aliquid superveniat necesse est, ut fiat hæc aut illa relatio ; aliàs daretur nova denominatio sine nova forma. Si dicas, esse actionem rei productivam, dicis quidem aliquid, sed aliis difficultatibus te implicas : nam hæc actio dat esse rei, non locum aut tempus ; vel si affixa sit loco & tempori, actio vitalis, cæteris omnibus omnino paribus, alia esset hoc, alia in illo loco vel tempore, alius amor Dei hesternâ, alius diversus hodierna die, imò intra brevissimum tempus centies millies mutaretur. Sed non vacat his immorari. Plura vide, ubi de motu.